 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	21-09-2010	Tutor	2	14-04-2015	Tutor	30-06-2015	Comissió de docència

FES-IMP-002 Rev.01

GUIA O ITINERARI FORMATIU

1. DENOMINACIÓ OFICIAL DE L'ESPECIALITAT I REQUISITS DE TITULACIÓ

- Nom de l'especialitat: Al·lergologia

- Durada: 4 anys

- Llicenciatura prèvia: Medicina

2. DEFINICIÓ I COMPETÈNCIES DE L'ESPECIALITAT

L'al·lergologia i Immunologia Clínica és una especialitat bàsicament hospitalària que manté una visió global en l'atenció al pacient, no basada només en l'òrgan de xoc, sinó en la cerca i tractament de la seva causa, en aquest cas una alteració immunològica que pot manifestar-se multiorgànicament, i que fa que hi hagi un contacte estret amb altres especialitats mèdiques. Tanmateix desenvolupa activitat docent en la formació de pregrau i post grau i té inquietuds en el camp de la recerca.

Segons la Comissió Nacional de l'Especialitat, l'al·lergologia és l'especialitat mèdica que versa sobre el coneixement, diagnòstic i tractament de la patologia produïda per mecanismes immunològics, especialment d'hipersensibilitat, amb les tècniques que li són pròpies. El seu camp d'acció és molt ampli i agafa la patologia localitzada en un sistema (respiratori, pell, digestiu, etc) o generalitzada.

3. OBJECTIUS GENERALS DE LA FORMACIÓ

3.1 Nivells

Al llarg del període formatiu de 4 anys, el resident adquirirà de forma progressiva coneixements, habilitats, actituds, capacitat operativa i responsabilitats, pròpies de un especialista en al·lergologia, segons els següents 3 nivells:

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	21-09-2010	Tutor	2	14-04-2015	Tutor	30-06-2015	Comissió de docència

FES-IMP-002 Rev.01

- **Nivell 1:** Activitats realitzades directament pel resident sense necessitat de tutorització directa. El resident executa i posteriorment informa (facultatiu principal).
- **Nivell2:** Activitats realitzades pel resident i supervisades pel tutor o un especialista de la unitat docent (ajudant).
- **Nivell 3:** Activitats realitzades pel personal facultatiu de la unitat i observades i/o assistides pel resident.

3.2 Rotacions

Com que l'al·lèrgologia és una especialitat multidisciplinària al llarg del període formatiu es realitzaran les següents rotacions, distribuïdes per àrees.

- Àrea genèrica: Medicina Interna (6 mesos) i Pediatria (5 mesos). R1-R2.
- Àrea pròpia: Al·lèrgologia: R2, R3, R4. Comprèn:
 - Al·lèrgia: 25 mesos.
 - Tècniques de l'especialitat: "in vivo" 2 mesos, immunoteràpia 1 mes.
 - Àrees específiques de coneixement:
 - Immunologia: 5 mesos
 - Pneumologia: 3 mesos.
 - Dermatologia: 2 mesos.
 - ORL: 2 mesos
 - Rotacions opcionals (a escollir entre les següents fins completar 48 mesos):
 - Radiodiagnòstic: 1 mes.
 - UCI: 1 mes.
 - Anestesiologia: 1 mes.
 - Digestiu: 1 mes.
 - Gestió clínica: 1 mes.

3.3 Atenció continuada/guàrdies

Al llarg del primer any de residència, les guàrdies es realitzaran en Medicina Interna, Pediatria i les seves àrees específiques i portes.

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	21-09-2010	Tutor	2	14-04-2015	Tutor	30-06-2015	Comissió de docència

FES-IMP-002 Rev.01

Al llarg dels 3 anys següents les guàrdies es realitzaran en Pneumologia, Dermatologia i Al·lèrgia.

Les hores que es prestin en concepte d'atenció continuada en el Servei d'Al·lèrgia al llarg dels últims anys de formació podran destinar-se, quan així ho requereixin les necessitats docents-assistencials del centre, a la realització d'activitats complementàries de les que es porten a terme en el servei al llarg de la jornada ordinària.

Es recomana que el número de guàrdies a fer sigui entre 4 i 6 mensuals.

4. OBJECTIUS ESPECÍFICS

4.1 Objectius del àrea genèrica (Medicina Interna i Pediatria):

- Elaboració de la història clínica.
- Exploració física
- Interpretació de la metodologia diagnòstica
- Bases terapèutiques
- Conèixer els estats de normalitat del nen i les seves desviacions a les diferents edats.
- Aplicar els mètodes de diagnòstic apropiat per conèixer les possibles desviacions de la normalitat.
- Conèixer les terapèutiques necessàries en funció de l'edat i la patologia.

4.2 Objectius de l'àrea pròpia

- Adquirir els coneixements teòrics i pràctics necessaris per comprendre la estructura i el funcionament del sistema immunològic, els seus mecanismes de control i el seu paper en la defensa biològica del individu.
- Conèixer els mètodes d'exploració del sistema immunològic i la seva aplicació en al·lèrgologia.
- Conèixer els mecanismes generals immunopatològics.

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	21-09-2010	Tutor	2	14-04-2015	Tutor	30-06-2015	Comissió de docència

FES-IMP-002 Rev.01

- Conèixer i identificar la patologia quantitativa i qualitativa del sistema immunològic.
- Conèixer els mecanismes de hipersensibilitat, fisiopatologia i etiopatogènia.
- Conèixer la clínica de les diverses entitats de l'especialitat, així com els procediments diagnòstics.
- Conèixer i practicar la sistemàtica exploratòria del malalt amb processos al·lèrgics.
- Conèixer, practicar i valorar les tècniques in vivo i in vitro aplicades al diagnòstic al·lèrgològic.
- Conèixer la terapèutica actual empleada, així com el seguiment i evolució dels malalts amb processos al·lèrgics.
- Conèixer i practicar els mètodes d'exploració del sistema immunològic i la valoració dels resultats obtinguts amb especial referència als processos al·lèrgics: estandardització d'antígens, determinació de IgE total i específica.
- Conèixer les bases de les reaccions encreuades en al·lèrgia respiratòria i alimentària.
- Conèixer els procediments de dessensibilització a aliments i fàrmacs.
- Aprendre la sistemàtica exploratòria del malalt pneumològic i l'obtenció de dades semiològiques necessàries pel diagnòstic. Conèixer els fonaments de les tècniques pneumològiques amb especial referència a l'exploració funcional respiratòria.
- Conèixer la sistemàtica exploratòria i diagnosticar les lesions cutànies elementals.
- Conèixer i diagnosticar les principals malalties dermatològiques.
- Conèixer i diagnosticar les malalties dermatològiques ocupacionals amb especial referència a les proves epicutànies (patch test).
- Conèixer les bases de la terapèutica dermatològica i el seu maneig.
- Aprendre la sistemàtica exploratòria del malalt ORL i l'obtenció de dades semiològiques necessàries pel diagnòstic amb especial referència a l'endoscòpia naso-sinusal.
- Conèixer les bases de la terapèutica ORL i el seu maneig.
- Aprofundir en la lectura i interpretació d'una Rx/TAC de tòrax i sins paranasals.
- Participar en les activitats d'investigació de la unitat docent.

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	21-09-2010	Tutor	2	14-04-2015	Tutor	30-06-2015	Comissió de docència

FES-IMP-002 Rev.01

Competències i habilitats a adquirir durant el període formatiu

4.1-Area genèrica

- Medicina Interna:

- Elaboració de la història clínica
- Exploració física
- Interpretació de la metodologia diagnòstica
- Bases terapèutiques

- Pediatria:

- Elaboració de la història clínica

- Exploració física
- Interpretació de la metodologia diagnòstica
- Bases terapèutiques

- Conèixer els estats de normalitat del nen i les seves desviacions a les diferents edats.

- Aplicar els mètodes de diagnòstic apropiat per conèixer les possibles desviacions de la normalitat

- Conèixer les terapèutiques necessàries en funció de l'edat i la patologia.

4.2- Area pròpia

- Adquirir els coneixements teòrics necessaris per comprendre la estructura i el funcionament del sistema immunològic, els seus mecanismes de control i el seu paper en la defensa biològica del individu.

- Conèixer els mètodes d'exploració del sistema immunològic.

- Conèixer els mecanismes generals immunopatològics.

- Conèixer i identificar la patologia quantitativa i qualitativa del sistema immunològic.

- Conèixer els mecanismes de hipersensibilitat, fisiopatologia i etiopatogènia.

- Conèixer la clínica de les diverses entitats de l'especialitat, així com els procediments diagnòstics.

- Conèixer i practicar la sistemàtica exploratòria del malalt amb processos al·lèrgics.

- Conèixer, practicar i valorar les tècniques in vivo i in vitro aplicades a l'al·lèrgologia.

- Conèixer la terapèutica empleada, així com el seguiment i evolució dels malalts amb

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	21-09-2010	Tutor	2	14-04-2015	Tutor	30-06-2015	Comissió de docència

FES-IMP-002 Rev.01

processos al·lèrgics.

- Participar en les activitats d'investigació de la unitat docent.
- Assolir, al final del període de formació, conèixer, diagnosticar i tractar als malalts amb patologia al·lèrgica.

4.3- Objectius a assolir en les àrees complementàries

- Immunologia:

Conèixer i practicar els mètodes d'exploració del sistema immunològic i la valoració dels resultats obtinguts.

Especial referència als processos al·lèrgics: estandardització d'antígens, determinació de IgE total i específica.

- Pneumologia:

Aprendre la sistemàtica exploratòria del malalt pneumològic i l'obtenció de dades semiològiques necessàries pel diagnòstic.

Especial referència a l'exploració funcional respiratòria.

Conèixer els fonaments de les tècniques pneumològiques.

- Dermatologia:

Conèixer la sistemàtica exploratòria i diagnosticar les lesions cutànies elementals.

Conèixer i diagnosticar les principals malalties dermatològiques.

Conèixer i diagnosticar les malalties dermatològiques ocupacionals.

Especial referència a les proves epicutànies (patch test)

Conèixer les bases de la terapèutica dermatològica i el seu maneig.

- ORL:

Aprendre la sistemàtica exploratòria del malalt ORL i l'obtenció de dades semiològiques necessàries pel diagnòstic.

Especial referència a l'endoscòpia naso-sinusal

Conèixer les bases de la terapèutica ORL i el seu maneig.

- Radiodiagnòstic:

Aprofundir en la lectura i interpretació d'una Rx/TAC de tòrax i sins paranasals.

4.4- Activitats docents i investigadores

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	21-09-2010	Tutor	2	14-04-2015	Tutor	30-06-2015	Comissió de docència

FES-IMP-002 Rev.01

- Seminaris, sessions clíniques i sessions bibliogràfiques.
- Assistència i presentació (al menys una comunicació a l'any) a congressos nacionals o internacionals (R3-R4)

5. CONTINGUTS

5.1. Activitats formatives del Pla Transversal Comú: veure FSE-PL-003

5.2. Activitats formatives específiques (rotacions):

ROTACIONS PRIMER ANY

Objectius bàsics de la rotació. Competències i habilitats a adquirir en el 1r. Any:

- Medicina interna:
 - Elaboració de la història clínica
 - Exploració física
 - Interpretació de la metodologia diagnòstica
 - Valoració dels diagnòstics diferencials
 - Bases terapèutiques
- Pediatria:
 - Elaboració de la història clínica
 - Exploració física
 - Interpretació de la metodologia diagnòstica
 - Bases terapèutiques
 - Valoració dels diagnòstics diferencials
 - Conèixer els estats de normalitat del nen i les seves desviacions a les diferents edats.
 - Aplicar els mètodes de diagnòstic apropiat per conèixer les possibles desviacions de la normalitat.
 - Conèixer les terapèutiques necessàries en funció de l'edat i la patologia.
- Guàrdies

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	21-09-2010	Tutor	2	14-04-2015	Tutor	30-06-2015	Comissió de docència

FES-IMP-002 Rev.01

Especialitat	Núm. de guàrdies
Medicina interna	30
Pediatria	20

ROTACIONS SEGON ANY

Objectius bàsics de la rotació. Competències i habilitats a adquirir pel professional en formació al segon any:

- Immunologia:

- Conèixer i practicar els mètodes d'exploració del sistema immunològic i la valoració dels resultats obtinguts.
- Especial referència als processos al·lèrgics: estandardització d'antígens, determinació de IgE total i específica, reconeixement de components al·lèrgics, establiment de perfils antigènics (microarrays), proves d'activació de basòfils i test d'estimulació limfocitària.

- Pneumologia:

- Aprendre la sistemàtica exploratòria del malalt pneumològic i l'obtenció de dades semiològiques necessàries pel diagnòstic.
- Especial referència a l'exploració funcional respiratòria i a la determinació d'òxid nítric exhalat.
- Conèixer els fonaments de les tècniques pneumològiques.

- Dermatologia:

- Conèixer la sistemàtica exploratòria i diagnosticar les lesions cutànies elementals.
- Conèixer i diagnosticar les principals malalties dermatològiques.
- Conèixer i diagnosticar les malalties dermatològiques ocupacionals.
- Especial referència a les proves epicutànies (patch test).
- conèixer les bases de la terapèutica dermatològica i el seu maneig.

- ORL:

- Aprendre la sistemàtica exploratòria del malalt ORL i l'obtenció de dades semiològiques necessàries pel diagnòstic.

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	21-09-2010	Tutor	2	14-04-2015	Tutor	30-06-2015	Comissió de docència

FES-IMP-002 Rev.01

- Especial referència a l'endoscòpia naso-sinusal.
- Conèixer les bases de la terapèutica ORL i el seu maneig.
- Radiodiagnòstic:
 - Aprofundir en la lectura i interpretació d'una Rx/TAC de tòrax i sins paranasals.

- Guàrdies

Especialitat	Núm. de guàrdies
Medicina interna	55

ROTACIONS TERCER ANY

Objectius bàsics de la rotació. Competències i habilitats a adquirir pel professional en formació al tercer any:

- Adquirir els coneixements teòrics necessaris per comprendre l'estructura i el funcionament del sistema immunològic, els seus mecanismes de control i el seu paper en la defensa biològica del individu.
- Conèixer els mètodes d'exploració del sistema immunològic.
- Conèixer els mecanismes generals immunopatològics.
- Conèixer i identificar la patologia quantitativa i qualitativa del sistema immunològic.
- Conèixer els mecanismes de hipersensibilitat, fisiopatologia i etiopatogenia.
- Conèixer les bases de les reaccions encreuades en al·lèrgia respiratòria i alimentària.

Continguts de la formació en el 3r. any						
Especialitat	Temps	CONTINGUTS		ACTIVITAT	Nivell de participació	
		TEÒRICS	PRÀCTICS		Facultat iu ppal	Ajudant

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	21-09-2010	Tutor	2	14-04-2015	Tutor	30-06-2015	Comissió de docència

FES-IMP-002 Rev.01

Al·lèrgia		Rinoconjuntivitis	Prick test amb inhalants Test provocació nasal i conjuntival	Consultes externes	No	Si
		Asma	Espirometria Test broncodilatador Òxid nítric exhalat	Consultes externes	No	Si
		Urticària	Tests per urticàries físiques Prick test amb aliments	Consultes externes	No	Si
		Al·lèrgia alimentària	Test de provocació amb aliments Prick by prick	Consultes externes	No	Si
		Al·lèrgia fàrmacs	Prick test i intradermorreacció amb fàrmacs Test de provocació amb fàrmacs Dessensibilització	Hospital dia Llits hospital	No	Si

- Guàrdies

Especialitat	Núm. de guàrdies
Medicina interna	55

ROTACIONS QUART ANY

Objectius bàsics de la rotació. Competències i habilitats a adquirir pel professional en formació al quart any:

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	21-09-2010	Tutor	2	14-04-2015	Tutor	30-06-2015	Comissió de docència

FES-IMP-002 Rev.01

- Conèixer la clínica de les diverses entitats de l'especialitat, així com els procediments diagnòstics.
- Conèixer i practicar la sistemàtica exploratòria del malalt amb processos al·lèrgics.
- Conèixer, practicar i valorar les tècniques in vivo i in vitro aplicades a l'al·lèrgologia.
- Conèixer la terapèutica empleada, així com el seguiment i evolució dels malalts amb processos al·lèrgics.
- Conèixer els procediments de dessensibilització a aliments i fàrmacs.
- Participar en les activitats d'investigació de la unitat docent.
- Assolir, al final del període de formació, conèixer, diagnosticar i tractar als malalts amb patologia al·lèrgica.

Continguts de la formació en el 4t. any						
Especialitat	Temps	CONTINGUTS		ACTIVITAT	Nivell de participació	
		TEÒRICS	PRÀCTICS		Facultat iu ppal	Ajudant
Al·lèrgia		Rinoconjuntivitis	Prick test amb inhalants. Test provocació nasal i conjuntival	Consultes externes	Si	
		Asma	Espirometria Test broncodilatador Òxid nítric exhalat	Consultes externes	Si	
		Urticària	Tests per urticàries físiques. Prick test amb aliments.	Consultes externes	Si	
		Al·lèrgia alimentària	Prick by prick. Test de provocació	Consultes externes	Si	

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	21-09-2010	Tutor	2	14-04-2015	Tutor	30-06-2015	Comissió de docència

FES-IMP-002 Rev.01

			amb aliments.			
		Al·lèrgia a fàrmacs	Prick test i intradermorreacció amb fàrmacs. Test de provocació amb fàrmacs. Dessensibilització.	Hospital dia Llits hospital	Si	

- Guàrdies

Especialitat	Núm. de guàrdies
Medicina Interna	55

6. Activitat docent i investigadora

Sempre supervisades per un especialista de la unitat i/o tutor.

- Curs organitzat per la nostra Unitat: "Actualització en Al.lergologia" (acreditat). Es realitzen reunions setmanals alternant seminaris sobre temes monogràfics de l'especialitat, sessions clíniques i sessions bibliogràfiques.
- Assistència i presentació de comunicacions a congressos nacionals o internacionals (R3-R4): facilitar la presentació de una comunicació a l'any.
- Facilitar la realització de sessions interhospitalàries.
- Sessions generals del centre i d'especialitats complementàries.
- Formació en investigació: disseny i realització de recollida de dades i avaluació de resultats, presentació en congressos o publicació.
- Cursos als que acudeixen els residents:
 - Congreso Nacional de la Sociedad Española de Alergología e Inmunología Clínica (R4-R3)
 - Curso de Técnicas diagnósticas in Vitro (R4-R3).
 - Curso de Inmunoterapia de Laboratorios Stallergenes (R4-R3).
 - Jornadas en Alergología de Laboratorios Leti (R4-R3).
 - Curso Clínico-Práctico sobre Asma grave (R4-R3-R2).

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	21-09-2010	Tutor	2	14-04-2015	Tutor	30-06-2015	Comissió de docència

FES-IMP-002 Rev.01

- Curso de Asma de Laboratorios Astra (R4-R3).
- Curso de Asma de Laboratorios Chiesi (R4-R3).

- Reunión internacional. Retos de la alergología siglo XXI (R4-R3).
- Reunión anual de residentes de alergología de Cataluña, Valencia y Murcia (R4-R3-R2).
- Jornada de Cloenda de la Societat Catalana d'Al·lergologia i Immunologia Clínica (R4-R3-R2-R1).
- Curs de Reciclatge Al·lergològic per a equips d'assistència primària (R2-R1).
- Curso de Comunicación Oral (R4).
- Societats científiques a les que pertanyen els residents:
 - Societat Catalana d'Al·lergologia i Immunologia Clínica.
 - Sociedad Española de Alergología e Inmunología Clínica.

Signat:

Dr. Albert Roger Reig
 Director Unitat

Dr. Albert Roger Reig
 Tutor

A Badalona, a 14 d'abril de 2015.